

VERSLAG ONTWIKKELGESPREK HBO-ICT HANZEHOGESCHOOL

Datum : 8 mei 2019

Aanwezig : *[naam]* (voorzitter visitatietpanel Hobéon); *[naam]* (Hogescholdocent Software Engineering, *[naam]* < (afstudeercoördinator), *[naam]* (hogescholdocent Network & Security Engineering), *[naam]* (lector New Business & ICT), *[naam]* (Opleidingsmanager HBO-ICT).

INTRODUCTIE

Onderdeel van iedere visitatie is een zogenaamd Ontwikkelgesprek. De inhoud hiervan is geen onderdeel van de beoordeling, maar biedt de opleiding de gelegenheid toekomstgerichte vragen te bespreken. De opleiding mag hiervoor zelf onderwerpen indienen die met het panel besproken en bediscussieerd worden. De opleiding HBO-ICT heeft ervoor gekozen om het Ontwikkelgesprek te voeren over het *afstudeerprogramma*.

Zoals veel opleidingen in het HBO zijn ook wij van mening dat het afstudeerprogramma aan vernieuwing toe is. Binnen HBO-ICT studeren studenten af op de ontwikkeling van een ICT-beroepsproduct. Of ze dat goed gedaan hebben, kunnen we echter niet goed beoordelen met het huidige toetsinstrumentarium. Afstuderen in de huidige vorm bestaat uit het aantonen van 7 competenties op eindniveau in de vorm van een afstudeerrapport. Naast de 5 landelijk vastgestelde competenties gaat het om communicatie & samenwerken en onderzoek. Behalve dat sommige competenties moeilijk aan te tonen zijn in een afstudeerrapport, vinden studenten het moeilijk om onderzoek goed in te zetten bij het afstuderen. Bovengenoemde zaken leiden veelvuldig tot overschrijden van de reguliere afstudeertijd en een laag opleidingsrendement.

We hebben een voorstel voor een afstudeerprogramma opgesteld met als kernelementen:

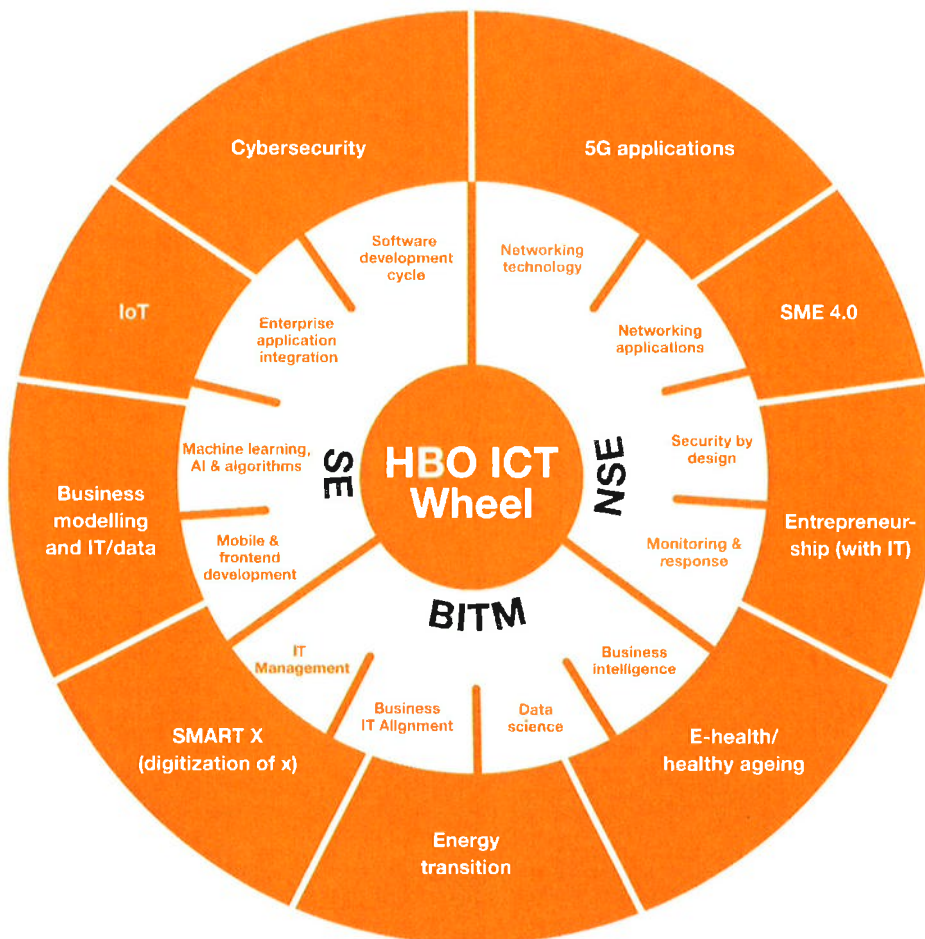
- De student studeert af op een beroepsproduct dat overeenkomt met het type werk of het type product dat hij, eenmaal aan het werk in de betreffende beroepspraktijk, ook moet opleveren;
- De onderzoekscomponent is expliciet gekoppeld aan en staat ten dienste van het beroepsproduct;
- De competenties worden niet allemaal meer op eindniveau getoetst in het afstudeerproject, maar op de plaats in het curriculum waar ze het beste aangetoond en dus beoordeeld kunnen worden en met de passende toetsvorm;
- De begeleiding en beoordeling is in lijn gebracht met de nieuwe visie op en aanpak van het afstuderen.

We hebben Hobéon gevraagd met ons in gesprek te gaan over onze vragen en dilemma's ten aanzien van ons voorstel. Hieronder de uitkomst.

NIEUWE AFSTUDEERPROGRAMMA

1. Studenten gaan afstuderen op een beroepsproduct dat past binnen hun major

Onderstaand 'wiel' vormt vanaf september 2019 het kader voor het afstudeeronderwerp. Het representeert de relatie tussen de toepassingsgebieden van onderzoek (buitenste ring) en de thema's in het onderwijs (binnenste ring). De binnenste ring van het wiel vormt de basis voor de zogenaamde afstudeertafels, de onderwerpen waar studenten uit kunnen kiezen om op af te studeren. Per major heeft de student 4 keuzes.

Reactie Hobéon: Goede aanpak/ doorpakken op dit concept/sterke punten:

- Kennisbasis is weer terug; door focus is diepgang mogelijk. Het biedt de context voor het leerproces van docenten en bedrijven;
- Het biedt de mogelijkheid op voortbouwen op onderwerpen en creëert continuïteit;
- Leidt tot ontwikkeling van 'praktijktheorie', het verbeteren van producten en processen.
- Kan helpen in het aantrekkelijk maken voor studenten om praktijkgericht onderzoek te doen.

2. Welke competenties toetsen we waar en hoe

Onderstaand een samenvatting van de adviezen van Hobéon n.a.v. ons voorstel en vragen over de toetsing van het eindniveau.

1. Maak een zogenaamd 'dekkingsoverzicht/-matrix', waarin duidelijk wordt waar welke leeruitkomsten/leeropbrengsten/competenties getoetst worden en op welk niveau. Per major kan dit verschillend zijn.
2. Vervolgens bepaal je zelf het beoordelingskader en daar ga je voor staan. Dat is het perspectief/de bril waarmee je toetst. Bepaal wat je zelf belangrijk vindt; onderbouw dat goed en stel de criteria vast. Dit beoordelingskader moet zodanig zijn dat, als een auditpanel toetst met dezelfde bril, het panel tot hetzelfde oordeel moet komen.
3. Ontwikkel een 'horizontale verantwoordingslijn', d.w.z. zorg voor borging van de kwaliteit bij de stakeholders. Het is van belang om het werkveld bij de beoordeling van de studenten te betrekken. Neem het werkveld mee in de ontwikkeling van het afstuderen en het bepalen van de beoordelingscriteria. Leid ze op en ga met ze kalibreren. Blijf vragen wat ze van de kwaliteit vinden.
4. Probeer om op eindniveau ontwikkelingsgericht te toetsen (feed forward toetsen). ICT ontwikkelt zich snel. Dat meegeven aan de studenten die afstuderen, daar kunnen ze verder mee als beginnend beroepsbeoefenaar.
5. Ga meer naar toetsing van het beroepsproduct i.p.v. een (onderzoeks)verslag. Geen enorme pagina's tekst, maar laat de student de gemaakte keuzes m.b.t. het beroepsproduct onderbouwen. Dat kan in een paar A4tjes. Niet een heel verslag met veel theorie. Bij de major BITM zal meer geschreven worden, omdat daar het beroepsproduct veelal een advies is. Pas de beoordeling dus aan aan het soort beroepsproduct.
6. Als je gaat werken met een mondelinge toets/assessment (examengesprek) hoef je niet alles op te nemen. Je kunt ook de formulieren zo maken dat het voor een buitenstaander duidelijk is wat er besproken is.
7. Wacht niet tot alles uitgekristalliseerd is. Start met een pilot en ontwikkel vandaaruit verder.

NAWOORD

Het ontwikkelgesprek heeft duidelijk gemaakt dat we op de goede weg zitten met de richting die wij op willen met het afstuderen. Daarnaast hebben we concrete input gekregen voor de verdere uitwerking. Per september 2019 starten we met een beperkte groep van ca. 30 studenten met de nieuwe vorm van afstuderen. De adviezen van Hobéon zijn daarin al zoveel mogelijk verwerkt. We verwachten met de vernieuwde aanpak van het afstuderen studenten beter en sneller op te leiden als beginnend beroepsbeoefenaar.

De ICT-wereld is dynamisch, dus we zullen het afstudeerprogramma steeds blijven afstemmen op de actualiteit.